

Türkçe'de *-madan, -meden* Ulaş Ekinin Yazılışı ve kullanılışı

Hazırlayan

Araş. Gör. Huda Hüseyin Aziz

Özet

Araştırmamın adı: Türkçe'de *-madan, -meden* Ulaş Ekinin Yazılışı ve Kullanılışıdır.

Ulaşlar, kişi ve zaman kavramı olmadan temel cümlenin yada yan cümlenin yüklemine niteleyen, cümlede genellikle zarf tümleci olarak görev yapan fiilimsilerdir. İkinci bir görevleri yardımcı fiillerle birlikte kullanılarak birleşik fiiller kurmak olan ulaşlar, cümlede bağlaç görevinde kullanılabilirler, ve birleşik cümleler kurabilirler. Bazı ulaş ekleri zarf, edat gibi kalıcı sözcük yapımında da kullanılırlar.

Bu araştırmada Orhun Türkçesi'nde başlayıp Türkiye Türkçesine kadar uzanan tarihi dönemlere ait eserlerden *-madan,*

-meden ulaş ekinin yazılışı ve kullanılışı belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmada esas amaç, *-madan, -meden* ulaş ekinin kullanımına ve özelliklerine açıklık getirmek olduğu için Türkçe'nin ilk yazılı kaynakları olan Orhun yazıtlarından itibaren tüm dönemlere ait eserlerde söz konusu iki tanınmıştır.

Bu araştırmada *-madan, -meden* ulaş ekinin tarihi boyunca şekli yazılışı ve kullanılışı ele alınmıştır.

كلمات المفتاح:

اللاحقة *-madan, -meden*، الظروف الفعلية، اللغة التركيبية، استعمال، كتابة

-madan, -meden eki, zarf-fiil, Türkçe, yazılış, kullanılış

Giriş

Araştırmamın adı: Türkçe'de –madan, -meden Ulaş Ekinin Yazılışı ve Kullanılışıdır.

Bu araştırmada Orhun Türkçesi'nde başlayıp Türkiye Türkçesine kadar uzanan tarihi dönemlere ait eserlerden –madan,

-meden ulaş ekinin yazılışı ve kullanılışı belirlenmeye çalışılmıştır.

Ulaşlar, kişi ve zaman kavramı olmadan temel cümlenin yada yan cümlenin yüklemine niteleyen, cümlede genellikle zarf tümleci olarak görev yapan fiilimsilerdir. İkinci bir görevleri yardımcı fiillerle birlikte kullanılarak birleşik fiiller kurmak olan ulaşlar, cümlede bağlaç görevinde kullanılabilirler, ve birleşik cümleler kurabilirler. Bazı ulaş ekleri zarf, edat gibi kalıcı sözcük yapımında da kullanılırlar.

Bu araştırmada esas amaç, –madan, -meden ulaş ekinin kullanımına ve özelliklerine açıklık getirmek olduğu için Türkçe'nin ilk yazılı kaynakları olan Orhun yazıtlarından itibaren tüm dönemlere ait eserlerde söz konusu iki tanınmıştır.

Ulaş ekiyle kurulmuş sözcükler, cümlede fiil özelliği göstermezler.

Bu araştırmada –madan, -meden ulaş ekinin tarihi boyunca şekli yazılışı ve kullanılışı ele alınmıştır.

Bu zarf- fiil eki özellikle Türkiye Türkçesi ve Azarbaycan Türkçesinde yaygın bir kullanılışa sahiptir. Gagavuz Türkçesi'nde de görülür. Türkmen

Türkçesinde ise, çok az görülür. Bunun yerine Türkmen Türkçesinde –man, -men şekli kullanılır ve –madan, -meden ile aynı mana fonksiyonundadır.

Bu ek olumsuzluk ifade ettiğini, yapısının ve teşekkülünün karışık olduğunu, yapısını çözmeğe çalışırken içinde olumsuz eki ile ablatif (ayırılma) ekinin bulunduğunu kabul ve noktadan hareket etmenin daha doğru olacağını vurgular¹.

Korkmaz'a göre, –madan, -meden yapısı zarf- fiil yapısı, olumsuz fiil kökü üzerine –d- yardımcı ünsüzü ve –ı, -i, -u, -ü zarf- fiil ekleri gelerek oluşmuş bir şekildir ve –matı, -meti, -matın, -metin, -mayu, -meyü, -mayın, -meyin gibi türler, içsesteki koruyucu –d- ünsüzünün geçirdiği –t-, -y- değişimler sonucu oluşmuş bulunmalıdır. Bu ek iki fiili birbirine bağlar. Yüklemi oluşturulan fiil meydana geldiğinde ekin eklendiği fiilin henüz olmadığı anlamını verir².

-Ma olumsuzluk eki ve -dan hal eki ile meydana gelmiştir. Bu olumsuzluk ekinden dolayı, yaptığı zarf- fiillerin anlamları olumsuzdur. –Madan/-meden ekinin yapısı üzerinde sağlam bir sonuca ulaşabilmek için, ekin Türk dilinin başka alanlarındaki ve tarihi devirlerindeki aynı yapım temeline dayanan öteki türlerinde (varyant) göz önünde bulundurmamak gerekir.³

Gün doğmadan neler doğar.

¹ İlker, Ayşe, Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde Fiil, TDK. Yayınları , Ankara 1997, s. 152.

² Korkmaz, Zeynep, Türkçede –Madan, -Meden, -Madın, -Medin Zarf –Fiil Ekinin Yapısı Üzerine Türkoloji Dergisi, C2, Ankara 1966, s. 297.

³ Korkmaz, Zeynep, Türk Dili Üzerine Araştırmalar, C.1, TDK. Yayınları, Ankara 2005, s. 151.

Görünmeden karar verme.⁴

İki fiili birbirine bağlar. Yükleme oluşturan fiil meydana geldiğinde ekin eklendiği fiilin henüz olmadığı anlamını verir. Bu ekin yapısı hakkında bir çok görüş öne sürülmüştür.

V.Thomsen ve W.Bang, bu ekin -tın / -tin ile yapılmış zarf -fiiller olduğu görüşünü öne sürmüşlerdir. Thomsen, Radloff, Bang, Samoiloviç, "matın < ma -t +ın şeklinde olumsuz bir fiil tabanından -t ile yapılmış bir aksiyon ismi üzerine ayrıca +n vasıta hali getirilmiş bir şekil olarak kabul etmişlerdir⁵.

Bang, "-matı / -matın < -ma-'olumsuzluk eki' + -t 'fiilden isim yapma eki' + -ı / -i 'üçüncü teklik kişi iyelik eki' + -n 'vasıta eki' "açıklamasını getirirken⁶; Melioranskiy, Duda ve korkmaz Radloff'un görüşüne "-ma / -me 'olumsuzluk eki' üzerine -t 'fiilden isim yapma eki' gelemeyeceği" görüşüyle karşı çıkmışlardır.

Deny "-matın / -metin < -ma 'isim – fiil eki' + -tı tıy- menetmek engel olmak fiilinin ekleşmiş hali olan ve olumsuzluk anlamı içeren ek + -n 'vasıta eki'⁷ açıklamasını getirmiştir. Ergin "-madan < -ma 'olumsuzluk eki' + -ma 'isim - fiil eki' + -dan çıkma durumu (ablatif) eki" açıklamasını getirmiştir⁸. Bu açıklamayı Duda, bu zarf - fiil ekinin vurgusunun -dan eki yerine, -madan ekinden bir önceki hecede olması nedeniyle bu görüşe karşı çıkmıştır.

Bu ekin yapısı konusunda son açıklama Korkmaz'a aittir. Korkmaz "-madı / -medi < -ma / -me 'olumsuzluk eki' + -d- 'koruyucu ses' + -ı / i 'zarf – fiil eki'; -madın / -medin < -ma / -me 'olumsuzluk eki'+ -d- 'koruyucu ses' + -n zarf – fiil

⁴ Göğüş, Beşir; Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten 1968, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1989, s. 125.

⁵ Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004, s.190.

¹⁶ Bang, Willie, Das Negativ Verbum Der Türkspeachen, Sbaw, Berlin 1923, s.12.

⁷ Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004, s.190.

⁸ Ergin, Muharrem, Türk Dilbilgisi, Bayrak Yayınları, 18.Baskı, Ankara 1989, s.223- 224.

eki" açıklamasını getirmiş ve ekin sonundaki -dın / -din kısmının ablatif eki ile karışarak +dan / +den biçimine girdiğini belirtmiştir⁹.

Az bir zaman sonra kılınan veya kılınacak olan fiilleri bildirmek için, donmuş bir şekil olarak "**çok geçmeden**" zarf- fiili kullanılır:

Kimse bir şey **duymadan** sessizce içeri süzüldü.¹⁰

-Madan zarf- fiilinden sonra zamanı belirtmek için daha çok "**önce**" ve "**evvel**" kelimeleri kullanılır.

Buraya **gelmeden evvel** kendisiyle çarşıda buluştum.¹¹

Bize **gelmeden evvel**, komşuya uğrar.¹²

-Madan eki "meksizin, -meyrek" anlamında da kullanılır. Fiil tabanlarına olumsuzluk eki –me ile –den gelir. –meden önce, meden evvel biçimleri de vardır. Olumsuzluk eki olan –me, vurguyu çekmediği için vurgu kendinden önceki hecede kalır. –me mastar eki ise vurgu, kelimenin sonunda bulunur. (-meden) zarf- fiil, kendisinden sonra gelen yüklem yapıma zamanını belirtmeye ve ne durumda, nasıl yapıldığını bildirmeye yarar.¹³

Zarf- fiil ekine karşılık olan olumsuz zarf-fiil eklerinin yapısı sorunu, Türkologları zaman zaman oylayan bir sorun olmuş ve bu konuda yapılan birtakım

⁹ Bayraktar, Nesrin, age., s.190.

¹⁰ Emre, Ahmet Cevat; Türk Dilbilgisi, Cumhuriyet Basımevi, İstanbul 1945, s. 399

¹¹ Zülfikar, Hamza; Yabancılar İçin Türkçe Dersleri Dilbilgisi, Ankara 1969, s. 113

¹² Bozkurt, Fuat; Türkiye Türkçesi, Kapı Yayınları, İstanbul 2010, s. 236.

¹³ Gencan, Tahir Nejat; Dilbilgisi, TDK. Yayınları, Ankara 1979, s. 331-332.

denemelere rağmen, hâlâ bir öczüm yolu bulamamıştır. Bu konu üzerine eğilen dilciler, genel olarak ek gruplarını bir arada ve karşılaştırmalı olarak ele almak, çok bunların en eski şekilleri olan –matı, -meti, -madı, -medi ve –matın, -metin, -madın, -medin türleri üzerinde durmuşlardır¹⁴.

-Madan, -meden bu zarf- fiiller kendi fiilinin yapılması gerektiği halde yapılmadığını; kendisinden sonraki fiilimsinin, fiilin nasıl yapıldığını; kendisinden sonra gelen fiilimsinin, fiilin yapılması için kendi fiilinin yapılmasının koşul olduğunu bildirir.¹⁵

Hava **kararmadan** yola çıkalım.

Şemsiye **almadan** evden çıkma.¹⁶

Olumsuz anlamlı zarf- fiiller vardır ki biri fiil, biri isim olumsuzluk eklerini taşıyan yatık fiillerdir: -madan, -meden ve meksizin zarf- fiilleri. Bunlar her ikisi iç cümlelerin gerçekleşmeyeceğini, yalnız baş cümlelerin gerçekleşeceğini anlatırlar. Ancak –meden zarf- fiilleri bir başka anlatımda, esas fiilin zamanca önceliği anlamında da kullanılırlar. Öncelik zarf- fiilleri olurlar.

Çanakkaleye **varmadan** koptu kıyamet.¹⁷

-Madan,-meden bu ekin olumsuzluk kavramı verirken durum ve zamanı da belirtir.

Ankara'ya **gelmeden** Kayseri'de bir gün konakladı.¹⁸

¹⁴ Korkmaz, Zeynep, Türk Dili Üzerine Araştırmalar, TDK. Yayınları, Ankara 2005, s. 152-153.

¹⁵ Demir, Tufan; Türkçe Dilbilgisi, 2. Baskı, Kurmay Yayınevi, Ankara 2006, s. 470.

¹⁶ Hengirmen, Mehmet; Türkçe Dilbilgisi, Engin Yayınevi, Ankara 2005, s. 255.

¹⁷ Banguoğlu, Tahsin; Türkçenin Grameri, TDK. Yayınları, Ankara 2007, s. 432.

Orhun yazıtları ekin –matı, -matın biçimleri tespit edilmiştir:

" tün **udımatı** küntüz **olurmatı** işig küçüg bertim ök"

"igidmiş k ağanıñın sabin **almatın** yir sayu bardıg"

Uygur Türkçesinde âit eserler de Orhun Türkçesindeki anlamıyla kullılmaya devam eden ekin, -matın, -metin biçimiyle tespit edilmiştir:

"yiliñe k udursuğña tegi yağrıpan k amaşayu **umatın** turu tir"

"talım balıg oduğ erken **sağlanmsadın** tular"

"**korkmadın** ol yeklerke inçe tip tidi"

" bo bağ şı **ötgürmetin** sudur abıpirayın yangluğ k ılmış ol"

Karahanlı Türkçesinde âit eserlerde ekin –madın, -medin biçimleriyle kullanımı tespit edilmiştir:

"bilgisiz ne ayur **ukmadın**"

"tilekim bu ol sen mini yirmedin/ tapuğk a yağ ın tut maña **irmedin**"

"k ayu bağk a tegse su **eksümedin**/ çiçek yazlur anda tümen tü yıd ın"

Harzm Türkçesine âit eserlerde yalın hâlde kullanıldığı gibi, zaman zarfıyla birlikte kullanımı da vardır:

¹⁸ Bozkurt, Fuat; Türkiye Türkçesi, Kapı Yayınları, İstanbul 2010, s. 235.

" köñli **tölenmedin** keyik teg olup uşmağ içinde yöriyür erdi"

"munlar mini **bilmedin** bu cefâlar kılurlar tidi"

"yolsuz yörüdi yabanda arķ uru çık dı yabannı yolğa **baķ madın** yörüdi"

Kıpçak Türkçesinde âit eserlerinden yalnızca Münyetü'l-Guzat'ta yer alan bir örnekte, -madın biçimiyle karşımıza çıkar:

"bu ħ ilelerni kılmaq lıķ k a eyesi ħ azık ve ħ afif kerek kim **tuymadın** k ıla bilgey"

Eski Anadolu Türkçesine âit eserlerde sıkça kullanılan ek, yalnızca –madın, -medin biçimleriyle karşımıza çıkar:

"saķ alum **bitmedin** saç baş ağradı/ cefadan iç k arardı taş ağardı"

"ben iş görmemişdüm ögdü **almadın** / bilürem ki yañılmışam **bilmedin**"

"**ölmedin** tiz ölüñ göge/ kim sizi ay ile güneş öge"

"**savaşmadın urışmadın** alı vireyüm"¹⁹

Bu zarf-fiil eki özellikle Türkiye Türkçesi ve Azeri Lehçesinde yaygın bir kullanılışa sahiptir.²⁰ Birleşik zarf-fiiller edebi dile hep Türkiye Türkçesinden geçmiştir veya Osmanlı sahası ile müşterek devreden kalmıştır. Yazı

¹⁹ Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004, s. 190-193.

²⁰ İlker, Ayşe İlker, Ayşe, Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde Fiil, TDK. Yayınları , Ankara 1997,s. 152.

dilinden gelmektedir. Edebi dilde rastlanan –madan, -meden birleşik zarf-fiili hep böyledir.²¹

Azeri Lehçesi**gitmeden aval****İşlemeden****Türkiye Türkçesi****gitmeden önce****çalışmadan²²**

Eski Türkçede ek –madın, -medin şeklinde idi. Batı Türkçesine de bu şekilde geçmiş, Eski Anadolu Türkçesinde uzun süre böyle kullandıktan sonra bugünkü –madan, -meden şekline çevrilmiştir. Bu şekil değişikliğinin ablatif (ayrılma) ekinin tesiriyle ortaya çıktığı açıktır. –madın, -medin'in –maden, -meden olma seyri –dın, -din'in –dan, -den olma seyrinin tamamıyla aynı olmuştur. Bu zarf- fiil ekinin sonundaki –dın, -din'in ablatif (ayrılma) eki sanıldığı gibi, ablatif eki ile birleştirildiğini göstermektedir. Eski Türkçedeki d'leri y yapan Batı Türkçesine gereken ekin d'sini muhafaza etmiş olması da ablatif kuvvetlendirmektedir. Fakat olumsuz fiil gövdesine doğrudan doğruya ablatif eki gelebileceği için bu şekilde ablatif ekin bağlanmış görünen bu zarf-fiil eki aslında tabii, olumsuz eki ile ablatif ekinin birleşmesinden meydana gelmiş değildir²³.

²¹ Ergin, Muharrem; Azeri Türkçesi, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1971, s. 174.

²² Bang, Willie; Das Negativ Verbum Der Türk Speachen, Sbaw, Berlin 1923, s. 12.

²³ Ergin, Muharrem, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Basımevi, Ankara 2000, s. 343.

Eski Türkçeden beri bütün dönemlerde kullanılmış olan bu ek, olumsuz zarf-fiil eklerindedir. –madan zarf-fiil eki olumsuzluk bildirdiği için yalnızca olumlu fiil köklerine getirilir²⁴.

Bu ekin Türkiye Türkçesinde kullanımı vardır. –madan, meden biçimleriyle kullanılan ek, birbirine bağladığı iki fiile biri olduğu zaman diğerinin olmadığı anlamını katar yalın hâlde kullanımlarının yanından önce edatıyla kullanımları da vardır.

Şimdi sen **gelmeden önce** de geldi, tekrar geleceğini söyledi²⁵.

Türkiye Türkçesinde olumsuzluk bildiren biricik zarf-fiil eki olarak, hem zaman hem durum bildirir, zaman ifadesi yayında, fiilin durumuna da işaret eder:

Beni **görmeden** gitme, Senin yardımın **olmadan** da, O, bu işi başarabilir.

Bu ek, bugünkü Türkiye Türkçesinde hem zaman hem durum bildirdiği için, ek yalnız zaman bildirmek için kullanıldığında başka bir yapıya başvurulur, zaman sözlerinden yararlanır: -madan önce, -mazdan önce:

Seni iş başında **görmeden önce**,

"senin tembelliğine inanmıştım, oraya **gelmezden önce** sizinle tanışmamıştık²⁶.

²⁴ Karaağaç, Günay, Türkçenin Dil Bilgisi, 1. Basım, Akçağ Yayınları, Ankara 2012, s. 386.

²⁵ Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004, s. 194.

²⁶ Karaağaç, Günay, age., s. 387.

-madan, -meden bakımından **bakmadan, konuşmadan, bilmeden, bulmadan, söylemeden...vb.**²⁷

Sonuç

–madan, -meden ulaç eki fiili birbirine bağlar. Yükleme oluşturulan fiil meydana geldiğinde ekin eklendiği fiilin henüz olmadığı anlamını verir.

Orhun yazıtlarında bu ekin –matı, -matın biçimleri tespit edilmiştir:

"Egidmiş kaganının sabin almatım yir sayu bardık"

Uygur Tükçesi'ne ait eserlerde Orhun Türkçesi'ndeki anlamıyla kullanılmaya devam eden ekin, -matın, -metin biçimleriyle tespit edilmiştir:

"turna kuş tutmatın tuzakka ilinmiş"

Karahanlı Türkçesi'ne ait eserlerde ekin –madın, -medin biçimleriyle kullanımı tespit edilmiştir:

"bilgisiz ne aysa ayar ukmadın"

Harzm Türkçesi'ne ait eserlerde yalın halde kullanıldığı gibi, zaman zarfıyla kullanımı da vardır:

"özin tutı bilmedin attı fulan ner seni"

Kıpçak Türkçesi'ne ait eserlerden yalnızca Münyetül Guzat'ta yer alan bir örnekte –madın biçimiyle karşımıza çıkar:

"bu hileleri kılmaklıkka eyesi hazık ve hafif kerek kim tuymadın kıla bilgey"

Eski Anadolu Türkçesi'ne ait eserlerde sıkça kullanılan ek, yalnızca –madın, -medin biçimleriyle karşımıza çıkar:

27 Göker, Osman, Uygulamalı Türkçe Bilgileri Iı, Evos Basımevi, Ankara 2001, s. 123.

"savaşmadın urışmadın alı vereyum"

Türkçe Türkçesi'nde ise, yukarıda belirttiğimiz gibi yalnız –madan, -meden şekliyle geçmiştir.

Kaynakça

1. Bang, Willie; Das Negativ verbum Der Türk Speachen, SBAW, Berlin 1923.
2. Banguoğlu, Tahsin; Türkçenin Grameri, TDK. Yayınları, Ankara 2007.
3. Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004.
4. Bayraktar, Nesrin, Türkçede Fiilimsiler, TDK. Yayınları, Ankara 2004.
5. Bozkurt, Fuat; Türkiye Türkçesi, kapı Yayınları, İstanbul 2010.
6. Demir, Tufan; Türkçe Dilbilgisi, 2. Baskı, Kurmay Yayınevi, Ankara 2006.
7. Emre, Ahmet Cevat; Türk Dilbilgisi, Cumhuriyet Basımevi, İstanbul 1945.
8. Ergin, Muharrem, Türk Dilbilgisi, Bayrak yayınları, 18.Baskı, Ankara 1989.
9. Ergin, Muharrem, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Basımevi, Ankara 2000.
10. Ergin, Muharrem; Azeri Türkçesi, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul 1971.
11. Gencan, Tahir Nejat; Dilbilgisi, TDK. Yayınları, Ankara 1979.
12. Göğüş, Beşir; Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten 1968, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1989.
13. Göker, Osman, Uygulamalı Türkçe Bilgileri II, Evos Basımevi, Ankara 2001.
14. Hengirmen, Mehmet; Türkçe Dilbilgisi, Engin Yayınevi, Ankara 2005.
15. İlker, Ayşe, Batı Grubu Türk Yazı Dillerinde Fiil, TDK. Yayınları , Ankara 1997.
16. Karaağaç, Günay, Türkçenin Dil Bilgisi, 1. Basım, Akçağ Yayınları, Ankara 2012.
17. Korkmaz, Zeynep, Türk Dili Üzerine Araştırmalar, C.1, TDK. yayınları, Ankara 2005.
18. Korkmaz, Zeynep, Türkçede –madan, -meden, -madın, -medin Zarf – Fiil Ekinin Yapısı Üzerine Türkoloji Dergisi, C.2, Ankara 1966.
19. Zülfikar, Hamza; Yabancılar İçin Türkçe Dersleri Dilbilgisi, Ankara 1969.

كتابة واستعمالات لاحقة الظروف الفعلية -madan, -meden- في اللغة التركية

الباحثة : هدى حسين عزيز

الملخص

قمت بالعمل على بيان كتابة واستعمالات لاحقة الظروف الفعلية -madan meden-- في هذا البحث ابتداء من اللغة التركية الاورخونية وجميع ادوار اللغة التركية وصولا الى اللغة التركية الحديثة .

ومن المعلوم ان الظروف الفعلية هي اشباه الافعال التي تقوم بوصف وظيفة متممات الظروف في الجملة وكذلك فهي التي تصف خبر الجملة الرئيسية او الجانبية بغض النظر عن مفهوم الشخص والزمن. ومن وظائفها الاخرى بانها تستخدم مع الافعال المساعدة كذلك الافعال المركبة ومن الممكن ان تأتي بوظيفة رابطة وكذلك ممكن ان تقوم بصياغة الجمل المركبة بالاضافة الى ذلك فان هذه اللاحقة تأتي بوظيفة ظرفية

الهدف من بحثي هذا هو التعريف باللاحقة -madan, -meden- من ناحية كتابتها وشكلها واستعمالها في اللغة التركية القديمة وجميع ادوار اللغة التركية مستندين بذلك على ما توفر لدينا من مصادر وعموما فان الكلمات المصاغة بهذه اللاحقة فانها لا تعبر عن خاصية فعلية في الجملة .

نبذة عن الناشر :

هدى حسين عزيز مدرس مساعد كلية اللغات/ جامعة بغداد- قسم اللغة التركية حاصلة على شهادة الماجستير من قسم اللغة التركية باختصاص اللغة التركية وادابها -الاختصاص الدقيق لغة- لديها بحث مقبول النشر

Huda Hüseyin Aziz Araş. Gör. /Diller Fakültesi- Bağdat Üniversitesi- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden Master diplomasını aldım, Ana Bilim dalı, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü- Dal: Dildir. Yayınlanmamış bir tezim vardır.

البريد الالكتروني: huda_amer2002@yahoo.com